

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 5

Oslo, den 1. februar 1940

52. årg.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg. Medarb.: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

«St. Olav» utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 30487. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5, I, er åpen mandag, tirsdag og fredag 9.30—3. Torsdag 9.30—7. Lørdag 9.30—1. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHold: Søndag Quinquagesima. — Fra Irland. — De profundis clamavi ad te Domine. — † Guiseppo Motta. — Korsveiens fjerde stasjon. — Herhjemme. — Ungdoms yrke — Kirkens styrke. — Finnlandskollekten i Vikariatet.

Søndag Quinquagesima.

Luk. 18, 31—43.

Også kalt «fastelavn» — men hvor langt fra det som verden forbinder med dette begrep! For den er det optakten til andre delen av julemoroen, for oss optakten — som teksten også var det for de tolv — til å høre om lidelsen, døden og opstandelsen: om påsken. Og optakten til å høre i den tilstand av nøkternhet som fasten skjenker. For apostlene var det den første gangen de hørte de tonene og de skjønnte dem ikke. Vi har hørt dem så mange ganger — men har vi skjont dem?

Hvor ofte har vi ikke knelt for et alter og tatt del i det mysterium, som er påskens bitre kjerne — vant med å vite det er den ublodige gjentakelse av korsotret — og dog er vi så sært trege overfor det.

Hvordan lærer vi da: rett og riktig å gå i messen?

Den blinde ved Jeriko kan lære oss det. Han var blind og han tagg — og han visste det. Visste at han intet som helst hadde å tilby eller skjenke ham som kom forbi. Det eneste han kunde var å trygle i sitt fattige mørke. La det da ikke skremme oss om vi står for Guds alter, blinde og fattige. Vi står jo ikke der for å gi det vi ikke har men det vi har: Guds enbårne sønn, lagt i våre hender ved sin egen innstiftelse. Det var alltid de fattige han hjalp — de i selvinnbilte rike lot han gå tomhendte bort, sang Maria om ham.

Så gå der trygt om du enn er fattig og blind!

De søkte å hindre ham i å nå frem til Kristus. Også vi vet av hindringer på denne vei, både fra andre mennesker og ytre forhold — men mest av indre hindringer i form av vekslende stemninger, ugidelighet, sviktende utholdenhet, vinglethet, for ikke å tale om regulær synd!

De *må* og *skal* overvinnes! La dem bare rope op om at vi er uverdige — men rop da som den blinde i Jeriko ennu høiere: «Jesus, forbarm dig over mig! Herre la mig se!»

Så stanser Herren på sin gang på jorden fra alter til alter på jorden og sier sitt: «bli seende!» Også nu synes intet å appellere slik til hans medlidenhet som utholdenhet og som skriket fra den dypeste, mest hjelpeløse nød.

Han motiverer det selv i dagens tekst: «det er din *tro* som har frelst dig!» Egentlig er det jo Kristus som frelser ham, men hos den blinde selv er det nettop det til stede som er Kristi *eneste* betingelse for å frelse: *tro* — en betingelse så nødvendig at Herren endog kan si at det er den og ikke ham selv som forårsaker frelsen.

Tro er ikke bare «troen på»: antagelsen av den rekke artikler, Herren gir oss å tro — den er også og i ikke mindre grad «troen til» Kristus: tilliten altså. Forvissningen om at han ikke støter den fattigste, den blindeste sjel fra sig om bare de skil-

lende hindringer overvinnes og om bare de tomme hender og de blinde øiner rettes mot *ham*.

Kan vi altså ikke rekke Gud ofret med faste, hellige hender må vi rekke det med skjelvende — og kan vi ikke rekke det av hellighetens gullskål får vi rekke det av troens tiggerskål. Rekkes *skal* det!

Så gjør Kristus, Gud skje lov, resten, og hjelper oss enda til å «lovprise Gud og følge ham».

Dette er *nådens* evangelium på fastetidens terskel!

Peter Schindler.

Fra Irland.

Irland som allerede av de gamle romere fikk sin vakre betegnelse «den grønne øy» — beliggenheten med det milde havklima gjør at øya tilsynelatende alltid er frisk og vårlig i sin flora — er ennå den dag idag i første rekke et jorddyrkende land. Dette gjelder især de sydlige grevskaper, som siden 1922 er samlet til en selvstendig stat under navnet «fristaten Eire», og av hvis 3 millioner store befolkning minst 60 % ernærer sig ved landbruk. Det finnes bare en storby, Dublin, med ca. 500 000 innbyggere og bare 3 byer som har over 30 000, nemlig Cork, Limerick og Waterford. Tross århundrelang forfølgelse fra engelsk protestantisk hold med ofte tvangsforflytninger som følge er det irske folk overveiende katolsk — etter den siste statistikk teller Eire 2 800 000 katolikker og 220 000 protestanter, som praktisk talt alle tilhører den anglikanske kirke. Selv i Ulster som ofte betegnes som protestantisk utgjør de 428 000 katolikker langt den største kirkelige gruppe imot 34 500 anglikanere, 330 000 presbyterianere og 25 000 metodister.

I løpet av det siste hundre år er imidlertid Irlands katolske bondebefolkning alvorlig truet i selve sin eksistens. I det 19. århundre forårsaket hungersnøden og det engelske trykk en masseutvandring til Amerika og etter verdenskrigen blev det opprettet en mengde nye fabrikkbygg som medførte «flukten fra landet» til byene. I 1901 hadde Irland og Ulster 5,2 millioner innbyggere — 1821: 6,8 mill. — 1845: 8,26 mill. I 1851 var tallet sunket til 6,57 mill. og 1911 til 4,38 mill. Alene i årene 1854—1921 er det utvandret over 4,3 mill. hvorav vel halvparten faller på hungersårene 1846—51. Hertil kommer de hundretusener som blev fristet av de høiere lønninger ved de engelske industricentrer samt de 2 millioner som gjør tjeneste i den engelske hær. Men også etter at fristaten Eire var blitt opprettet fortsatte utvandringen — man regner at i de siste ti år har over 167 000 irlendere bosatt sig i oversjøiske land. I samme tidsrum er bondebefolkningen på grunn av byarbeidets tiltrekningskraft på de unge sunket med 114 000 og antallet på barn under 15 år forminsknet i samme tidsrum med 78 000.

Det skyldes disse forhold at den katolske bonde-

bevegelse, som under navn av «Muintir na Tire» tok sin begynnelse i 1937 har fått så stor betydning. Muintir na Tire er ingen kopi av fastlandets katolske bondeforbund slik som de i løpet av det siste tiår har dannet sig mange steder med det flamske «Boerenbond som mønster. Den irske bondebevegelse har en helt egenartet form, som skyldes den katolske landbefolknings århundrelange kamp for friheten og sin tro.

Det var vikaren av Tipperary John M. Hayes som opprettet og utbygget Muintir na Tire og formålet var den gang som nu av både spirituell og materiell art: arbeidet for katolske tro, tradisjon og sedvane, virksom aksjon innenfor menighetslivet og fortsatt innsats for frihet og opdyrken av nye eller forsømte jordstykker. Vikar Hayes hadde forberedt sine planer lenge og grundig før han satte dem i verk. Sin hovedtanke: hjelp til selvhjelp gjennom et intimt samarbeid innenfor de enkelte menigheter uteksperimenterte han først i Tipperary. I følge den katolske sosiallæres korporative prinsipper dannet han under sin egen ledelse «gilder», som omfattet gårdbrukere og landarbeidere, handlende og håndverkere innenfor menigheten. Hvert «gilde» fikk et styre og alle styrene dannet sammen et fellesstyre som planla arbeidet i dets store trekk. Resultatet var at allerede etter et års forløp fantes det ikke mer noen arbeidsløshet på stedet. Det neste skritt var da opprettelsen av den store katolske bondebevegelse, som skjedde på den første katolske landbruksuke august 1937 i Ardmore, i nærvær av ministerpresident De Valera og mgr. Kinana, biskop av Waterford. Disse deltok i fastleggingen av retningslinjene. Muintir na Tire er å betrakte som en kirkelig-social fornyelse som bevisst står over alle politiske partier. Den er inndelt i sognegrupper som er samlet i et forbund for hvert enkelt bispedømme. I de mindre menigheter er det bare et gilde som omfatter alle laug — i større selvfølgelig flere som da omfatter hver sitt fag. Styret planlegger arbeidet og sørger for dets utførelse.

Arbeidet er av sosial og religiøs art og omspenner både ungdommens katolske utdanning og befestelse i god kristen moral og tro, utsmykningen av kirker og gravlunde, opprettelsen av sparebanker og nye småbruk, veiledning og råd i alle bedriftsgrener osv. Særlig vekt legges det på å styrke bondenes selvfølelse så de blir ved sin jord og ikke lar sig friste av industriarbeidet i storbyene. Dette er forresten direkte uttrykt i navnet Muintir na Tire = landets folk.

Men bevegelsen går ikke alene inn for landbrukets opgaver — den arbeider også for en virkeliggjørelse av de kristelig-korporative prinsipper i samfunnsøkonomien. Innenfor de enkelte gilder er det dannet studiegrupper som helliger sig studiet og gjennomførelsen av den pavelige samfundslære. I full overensstemmelse med de beste irske tradisjoner arbeider bevegelsen også på å få munkeordner til atter å stille sig i landbrukets tjeneste — bl. a. med avholdelse av week-ends retretter for bondeungdommen. Disse har alltid meget stor tilslutning — ikke minst fordi de fleste av disse klostre driver de rene

mønsterlandbruk og derfor også rent praktisk har meget å lære fra sig. Dette gjelder således det berømte centralseminar Maynooth, som med sine 800 studenter utdanner prester for hele Irland og ved siden av driver et stort landbruk efter de aller nyeste prinsipper. Bedre forberedelse kan ingen fremtidig landsbyprest få til sitt virke blandt irske bønder.

Man kan imidlertid ikke tale om Irland uten å nevne at det alltid i særlig grad har vært et misjonsnærenes land. Når det i våre dager finnes så rikt et katolsk liv både i U.S.A., Kanada, Australia og Ny-zeeland skyldes det i første rekke irske misjonærer. Også dette arbeid står på Muintir na Tires program — den ønsker fremdeles å bevare den katolske tro så frisk og levende på Irland at øien alltid må være et misjonscentrum. Og dermed tjener bevegelsen hele den katolske Kirke og bør omfattes med sympati av alle trosfeller.

De profundis clamavi ad te Domine -

Hilsen fra mgr. Snoeys.

«Fra det dype har jeg ropt til dig, o Herre, Herre, hør min bønn!»

Herre, du har prøvet mig hårdt. Jeg har lidt så meget vondt som jeg ikke trodde gikk an for et menneske å bære. I to døgn har jeg ligget i dødskamp — det eneste som bandt mig til livet var en millimeters pust, som stadig var borte og måtte holdes ved like med en liten vanndråpe hver gang det forsvant. Men når jeg nu ligger her på Vår Frue Hospital og tankene strømmer inn på mig, så forsvinner alt det vonde jeg har lidt. Jeg får likesom ikke mer tak i det, og mitt hjerte fylles med glede og takk for det skønne jeg har oplevet. Herre, du har hørt min bønn! Ditt ord står ved makt — du er trofast og har ikke tillatt at jeg blev prøvet over evne. Enda vet jeg ikke om det står til liv eller død, men det jeg oplevde den aften vi alle trodde at jeg skulde gå inn i det evige liv vil være et herligt minne for resten av mine levedager. Det var så vakkert at det ikke kan beskrives i ord: vår kjære overhyrde, biskop Mangers forberedte mig selv til den store reise og gav mig absolsjonen — og da han kom inn, ledsaget av de unge prester som knelte ned sammen med søstrene mens biskopen gav mig den hellige nadverd, da blev det fest i min sjel. Jeg følte at Herren var attåt. Og så kom den hellige salving, denne skønne handling, ledsaget av de vakre oppløftende bønner. Livet ebbet ut og jeg følte mig så glad og så trygg som et barn da jeg anbefalte min sjel i Faderens hender. Og de spredte bemerkninger som falt mellom de tilstedeværende og mig, skapte en uforglemmelig høi-

tidsstund. Jeg sa at jeg var glad over å dø i fred, og takket for alle de gode minner jeg tok med mig. Men så sa biskopen at jeg måtte kjempe for livet og minnet mig om martyren Martinus: «Hvis jeg ennu trenges til ditt folk, så avviser jeg ikke arbeidet». — og selvfølgelig sa jeg av hele mitt hjerte: «fiat voluntas tua» og la det hele i Guds hender. Og så fortsatte kampen mellom liv og død og Guds faderhånd slapp mig ikke et eneste øieblikk.

...Da jeg efter en lang natt i navnlos lidelse på nytt blev styrket av den hellige nadverd kom det første tegn til bedring. Jeg kunde nesten ikke tro at jeg kunde puste fritt igjen, ikke bare et minutt, to minutter, tre minutter, men et kvarter og lenger. Og da jeg om eftermiddagen fikk min første vederkvegende søvn, da var det som om jeg sank ned i den evige hvile. Selve natten blev en skjønn oplevelse: jeg lå og hvilte så herlig og folte at jeg blev båret på forbonnens armer. Det var virkelig som om Guds engler holdt vakt ved min sotteseng og gjorde alt så herlig lett. Så strømmet enølge av sympati og kjærlighet og deltagelse mig imøte i form av telegrammer og herlige brev, av blomster og små lynvisitter, som vidner om en kjærlighet som kan gjøre livet så rikt.

...Jeg oplever så meget skjønt her på sykehuset: min læge, en stor mester i sitt fag, med de kloke øine og det gode smil, kjemper for mitt liv — de trofaste søstre, utrolig flinke i sin dont, vimser omkring som flittige bier tilsynelatende uten spor av tretthet. Her er det kjærligheten som råder og som ofrer sig for menneskets beste, og derute i verden? Man tør nesten ikke tenke på det! Der er det hatet som råder — der er det mørkets fyrste som feirer sine triumfer. Men selv i hatets spor følger kjærligheten. «Der går et stille tog igjennem kampens bulder, med bønn på alle sprog.» Jeg tror på det godes seier. «Lyset skinner i mørket, men mørket fatter det ikke.» Mørket dekker jorden og skodden folkene. De tretter og slåss og gir hverandre skylden — de kjemper i mørket, med mørket mot mørket og det blir stadig verre denne alles kamp mot alle. Men mørket fordrives ikke ved at man raser imot det og går løs på det. Det er bare ett middel som kan jage mørket bort og det er å tende lyset. Alle teorier og systemer som går utenom kristendommen bryter ubehjelpelig sammen.

Dette viser dagens historie. Det er bare lyset fra Betlehem, som kan bringe vinding og jage alle de onde makter bort i det ytterste mørke hvor de hører hjemme. TJEN HVERANDRE I KJÆRLIGHET. Disse ord kan bringe redningen og vil bringe den. Jeg tror på det godes seier, jeg tror på det tusenårige rike hvor Kristi ånd og Kristi kjærlighet skal ta ledelsen efter at gudløsheten har kjørt det menneskelige samfund så håpløst

i avgrunnen. «*Pax Christi in regno Christi*» = Kristi fred i Kristi rike — og mine kjære venner som har gledet mig med deres kjærlige deltagelse: takk Gud med mig og la oss alltid trøste oss med apostelens ord: «*Ha ikke uro for noget, men la deres ønsker komme frem i hver bønn og påkalling for Gud med takksigelse. Og Guds fred som går over all forstand, bevare deres hjerter og tanker i Kristus Jesus.*»

...Jeg er blitt kalt tilbake til livet og jeg er glad for det, men jeg føler ansvar for den tid Gud vil gi mig. Jeg håper og ønsker så inderlig å kunde være enda en stund en liten hjelp for vår gode biskop, en beskjeden medarbeider og venn for de andre prester — i åndens enhet og fredens bånd. Jeg vil så gjerne gjøre noe ennu for våre katolske hjem, hvor far og mor og barna er samlet i Jesu navn og han er midt iblandt dem, for vår ungdom, den nye opvoksende slekt som skal bære vårt arbeide videre. Jo eldre vi prester blir, desto større kjærlighet og omsorg føler vi for ungdommen. Hvis det bare stod så klart for de unge som for oss at fremtiden avhenger av dem, så vilde de føle mer det kollektive ansvar og livets alvor. Og barna våre!

*Herre, ta i din sterke hånd
barnet som leker ved stranden ...*

*Vannet er dypt og bunnen glatt,
men har du det først i dets armer fatt,
så drukner det ikke, men lever
til du det nåderikt hever.*

*Gud, la mig arbeide enda litt for skolen, som fører
barna i dine armer!*

*Så vil jeg ta fatt på arbeidet igjen, så snart lægen
tillater det, og løfte på nytt vår fane.*

*...«In te Domina speravi, non confundar in aeternum.»
På dig, o Gud, har jeg satt mitt håp, og i evighet vil jeg
ikke stå til skamme.*

Oslo, Vår Frue Hospital, Jan. 1940.

H. Snoeys.

*

*I tilslutning til denne hilsen fra mgr. Snoeys bringer
vi følgende vakre hilsen til ham, sendt fra St. Franciskus-
søstrene i Bergen.*

*Guds moder i Betlehem høre fikk
at syk var vår fader kjær.
Mot Norden da hennes tanker gikk:
«de sykes frelse» hun er.*

*Så snart de tre konger var dradd av sted
tok Guds moder sin Jesus på arm,
over berg, over dal med hastige fjed
hun drog — tross kanonenes larm.*

*Og nå er hun kommet så langt mot nord,
hvor St. Josef har bygget et hjem,
for ærverdige fader å være en mor
og gjøre ham frisk igjen.*

*Nu er hun på vei til sitt hospital
mens Jesulill slumrer blidt.
til hjelp for den syke hun bringe skal
det elskede barnet sitt.*

*Jesulill legger hendene små
på den kjære sogneprests bryst,
og hjertet tør ikke mer nekte å gå
men banker av «hjertens lyst» —!*

*Guds moder har også de søstre så kjær
og kraft til pleien hun gir,
med styrke og trøst er hun alle nær
til frisk snart vår fader blir.*

Guiseppe Motta —

Sveits' utenriksminister in memoriam.

«Jeg har ofte spurt mig selv om mine krefter strekker til overfor mine store oppgaver, og ofte har jeg følt at mitt mot og min selvtillit svant. Men trøst og kraft kom tilbake når jeg vendte mig til Gud, til min kjærlige far, og bad ham om nåde til å kunne opfylle det folk ønsket av mig» — slik talte fhv. president Motta i 1911 til sine velgere i sin fødeby Airola og det er jo ikke helt almindelige ord i en moderne politikers munn. Hele hans løpebane er i øvrig et eklatant dementi av påstandene om at en katolikk ikke kan brukes i det offentlige liv fordi han menes å mangle det fornødne kvantum fedrelandssinn da «for meget» av hans hjerte tilhører Kirken og dens interesser. Iallfall har Sveits, som jo stort sett ikke er katolsk, fem ganger gitt denne strengt katolske statsmann, siden 1911 medlem av Forbundsrådet (regjeringen), presidentverdigheten, hvilket er så mange ganger som grunnloven tillater det i det hele tatt.

Like fra begynnelsen av sin over 40-årige politiske virksomhet har Guiseppe Motta vist at han forbant en overordentlig politisk begavelse og høit utviklet forståelse av Sveits' særlige oppgaver med en dyp innsikt i verdenspolitikken, beundringsverdig beskjedenhet og personlig fordringsløshet og absolutt uegennyttig ren vilje. Fra alle hold er han alltid blitt fremhevd som den edleste representant for den katolske livsanskuelses kraft til å skape en god og sterk politiker i ordets beste betydning, og Motta inntar også med ære sin plass mellom navn som Seipel, Dollfuss og Salazar.

Han tilhørte en Tessinerfamilie og blev født i 1871 i Airola som ligger i det italiensk-talende Sveits hvorfor han også alltid nærte stor sympati for Italia og la an på å bevare et godt forhold til dette

land. Sine rettsvidenskapelige studier fullførte han i Freiburg, München og Heidelberg — nedsatte sig derpå som sakfører i sin fødeby, men kom bare 24 år gammel inn i det politiske liv. Så tidlig som i 1899 blev han valgt til medlem av Nasjonalrådet og to år senere blev han medlem av Forbundsrådet. Fra 1912—17 var han finansminister, hvilket navnlig var en ytterst vanskelig oppgave under krigen. I 1915 blev han for første gang valgt til president og siden 1917 har han vært landets utenriksminister. Det er særlig hans fortjeneste at Sveits tross all påtrykk greide å beholde sin nøytralitet under hele verdenskrigen.

I Folkeforbundet i Genf har Motta alltid vært en ledende kraft. Han var således formann for den sveitsiske representasjon ved alle delegertforsamlingene. Den første delegertforsamling i 1920 og nedrustningskonferansen valgte ham til ærespresident, og i 1924 var han president for hele forsamlingen. Han var også ærespresident og medlem av styret for det internasjonale Røde Kors. I Folkeforbundet gjorde han sig særlig kjent ved sitt bitre angrep på Sovjet-Samveldet i 1934, da han talte mot at Samveldet skulde bli innvotert som medlem.

Det var tillike president Mottas arbeid som hitførte opprettelsen av et pavelig nuntiat i 1920 med sete i Bern. Også ved denne leilighet holdt han sin person i bakgrunnen — det var alltid sakene han arbeidet for. Men som hans livsak må betegnes hans store tanke om at alle Europas stater skulde danne et internasjonalt rike med Sveits statsforfatning, den føderative republikk, som mønster. I realiseringen av denne idé så han sitt lands hovedoppgave. En av de betydeligste skikkelser innenfor Folkeforbundet sa en gang da dette kom på tale: «Ingen har sterkere grepet og renere gått inn for denne idé enn Motta, som ikke alene behersker men også tenker på tre sprog og derfor er en personifikasjon av de sveitsiske staters bærende prinsipp.»

Ved siden av dette — eller rettere sagt som et ledd i dette — hadde fredssaken hans dypeste interesse. Det var hans fredskjærlighet som gjorde ham til en trofast tilhenger av Folkeforbundet tross de skuffelser dette etter hvert beredte ham. Han var demokrat men en skarp motstander av det individualistiske liberaldemokrati — det han forbant med sin frihetsidé var et av kristen bevissthet og ansvarsfølelse disiplinert samfund med respekt for den menneskelige personlighet. Klokskap, kraft, måtehold og rettferdighet kjennetegnet hele Mottas virke — men det som gjorde ham så stor som personlighet var kan hende den optimisme som preget hele hans ferd. Han hadde vel et åpent blikk og en hjelpsom hånd for tidens nød og bekymringer, men hans optimisme bundet i en urokkelig tro på det guddommelige forsyn, på menneskenes gode vilje og på sitt lands fremtid, hvilken han betraktet som knyttet til et lykkeligere Europas fremtid. Og fordi hans optimisme var av denne art, fordi Motta ikke stolte på sin egen kraft men på Guds hjelp, kunde det ikke undgås at hans personlighet satte dype spor hos alle, som kom i berøring med ham — dype spor

med blivende virkninger selv om han ikke mer ferdes her på jorden.

Efter sitt gjenvalg i 1937 mottok president Motta en håndskrivelse fra pave Pius XI og en lykkønsning fra den daværende kardinalstatssekretær Piacelli, den nuværende pave Pius XII. Og vi kan ikke slutte denne minneartikkel bedre enn med den Hl. fars ord til vår store avdøde trossfelle, da han for femte gang var valgt til president:

«Vi ser i det virke, som De inntil nu har ofret dere så trofast for, en så lykkelig forening av iver i fedrelandets tjeneste og ærlig og manndig bekjennelse av deres lydighet overfor den katolske tro at vi derav med visshet kan slutte at denne lydighet mot trosbekjennelsen aldri har stått i motsetningsforhold til arbeidet for fedrelandet, men tvert om har styrket og oplyst dette. Mens den katolske sak altså kan glede sig over på en så betydningsfull plass som deres å ha en overbevist og offervillig tilhenger, så er denne glede ikke mindre på det borgerlige, sociale og internasjonale arbeidsfelt som nyter godt av deres hensiktens renhet og deres klokskap, som har sitt utspring i deres kristne holdning.»

Utenriksminister Motta døde ganske plutselig, rammet av slag mens han holdt på å diktere et budskap til sin sekretær. Han blev ført til sitt hjem og utåndet der efter kort tids forløp, styrket med Kirkens nådemidler.

R. I. P.

Korsveiens fjerde stasjon — tanker i anledning mørsdagen.

Vi vet at en av dem som fulgte Vårherre på hans tunge vei til Golgata var hans mor. Hun var i nærheten av ham til han oppgav ånden på korset, og til henne rettet han noen av sine siste ord. Det er derfor innlysende riktig at tradisjonen lar Kristus møte sin hellige mor på sin korsvei og således lar henne på en måte få direkte andel i sønnens lidelse.

For et møte mellom mor og sønn! Maria visste at sønnen hennes måtte dø — hun visste at han jo også var Guds sønn og hun kjente den byrde han frivillig hadde tatt på sig. Allikevel måtte hun også se på ham med menneskeøiner, ti han var dog av hennes eget kjød og blod. Hvilke følelser må ikke ha beveget henne, da hun så ham i hans fornedrede tilstand slepende på korset og utsatt for folkemengdens tilrop og bemerkninger!

Ti er det ikke det største offer noen mor kan bringe å se sin sønn lide og dø uskyldig for en urettferdig sak? Men en mor kan ofre — enten det så er Maria eller alle de andre mødre hele verden over, som mer eller mindre bevisst følger hennes eksempel. For sine barns skyld kan en mor ta alt på sig — anstrengelser og lidelser, savn og elendighet. Det er sagt at en mor lever livet gjennom sine barn — og hun fjerner jo også helst alle stenene på deres vei for å legge dem til sin egen byrde. For henne taper

livet noe av sin mening og sitt innhold, om hun ikke kan dele sine barns bekymringer og sorger —

Men forstår vi å verdsette denne kjærligheten for det er for sent? Føler vi den ikke langt snarere under tiden som noe av en plage? Det er dessverre ytterst sjeldent at vi forstår hvor tunge bånd en mor ofte legger på sig for ikke å stå i veien for oss da hun jo vet at vi må «leve vårt eget liv». Dessuten er vi jo så vant med å ha henne om oss at vi tar henne som noe selvfølgelig og ikke aner hvor avhengig vi egentlig er av henne.

Ja, her i Norge feirer vi vel morsdagen idet vi én dag om året gjør vår mor vår spesielle opvartning. Dette er i og for sig riktig nok — om vi bare ikke tror at vi har gjort vår plikt tilstrekkelig mot henne når vi denne ene dagen hedrer henne med kaffe og kaker på sengen.

Det er med vår *daglige* opførsel, i vårt *daglige* liv at vi skal vise henne vår takknemmelighet og vår kjærlighet. Det er vel så at vi *må* gå våre egne veier, men la oss allikevel alltid forsøke å se livet ut fra en mors standpunkt og *forstå* hennes forhold til oss.

Det kan hende — og hender ofte — at forholdene medfører at vi kommer til å såre vår mor, ja gjøre henne ond nesten mot vår vilje. Men la oss da forsøke å ta brodden av dette vonde ved å gi henne alle de beviser vi kan på at vår kjærlighet og ærbødighet er like så stor som før om enn livet skiller våre veier og hun ikke synes hun kan billige vår vei. Ti ingen anger er så bitter som den vi kan komme til å føle overfor et såret og forpint morshjerte, når det er for sent å gjenoprette det vonde og råde bot på den smerte vi har forvoldt — ingen tomhet så stor som den vi gripes av når en mors hjerte ikke mer banker for oss, en mors øiner ikke mer følger oss, en mors ord ikke mer lyder til oss — især om vi ikke vet om fyllden i det vi eier i hennes tanker og omsorg, før det er for sent og tomheten er over oss.

La ikke dette bitre «for sent» bli din lodd! Enhver mor har sin korsvei på jorden i Kristi mors fotspor, men derfor må hun *heller* ikke glemmes — så lite som Kristus glemte sin mor. Vi kan ikke vandre i hans efterfølgelse hvis vi forsømmer vårt første og inderligste menneskelige forhold eller bare kommer det ihu ved festlige anledninger. Livet blir rikere om vi er oss bevisst den støtte og kraft morskjærligheten er på vår vei. Takk for den *hver* dag om du har høve til det! Så slipper du å stå ved en åpen grav med fortvilelse i hjertet fordi det nu er for sent —

En sønn.

Herhjemme —

Bergen. En stor nåde er blitt mig til del ved påkallelsen av pater Schillings forbønn i et håpløst tilfelle.

Johs. Tvedt.

Stabekk. Stabekk lokalledd av St. Olavs forbund avholdt generalforsamling søndag 28/1. Efter at årsberetning og regnskap var oplest og godtatt, var det valg til nytt styre. Formann blev herr Germeten, kasserer frk. Burton, og sekretær fru Hiorth Schoyen.

M.

Ungdoms yrke — Kirkens styrke.

„Nu skal vår fremtid bygges.“

Katolsk studentlag.

Av pater Thorn. O. P.

Det nystiftede «Katolsk Studentlag»s lover blev vedtatt på den konstituerende generalforsamling d. 29. nov. 1939 og approbert av hs. hoiærv. biskop Mangers d. 15. des. På generalforsamlingen blev også valgt formann og styre. Den nye forening har dermed fått sin endelige organisasjon og tatt sin plass blandt våre andre katolske foreninger.

I utlandet finnes det et rikt foreningsliv blandt katolske studenter. De forskjellige lands foreninger står tilsluttet den internasjonale studenterorganisasjon «*Pax Romana*». Med det voksende antall katolske studenter herhjemme har det lenge vært på tale å danne en egen forening for studenter. Det gode fremmøte på Katolsk Studentlags første møter — gjennemsnittlig ca. 20 studenter pr. møte — tyder da også på at foreningen imøtekommer et savn.

Katolsk studentlags mål kan i korthet sies å gå ut på å samle studentene for å gi dem høve til å ta opp til behandling spørsmål og problemer, som de som katolske studenter nødvendigvis stilles over for. Ved siden av det protestantiske miljø og den protestantiske innflytelse som studentene stadig omgås, ønsker Katolsk Studentlag å skape et katolsk miljø og øve en katolsk innflytelse.

Det er å ønske at studentene fortsatt slutter opp om sin forening slik at den kan fylle sin oppgave som en hjelp og støtte for deres katolske tro og livssyn.

Katolsk Studentlag' lover vedtatt på generalforsamling 29/11-1939.

§ 1.

«Katolsk studentlag» er stiftet i Oslo den 27. september 1939.

Den hellige Thomas av Aquin er laget vernehelgen.

§ 2.

Lagets formål er å samle katolske studenter for å styrke og utdype deres katolske livssyn med særlig henblikk på de problemer som en katolsk akademiker stilles overfor.

§ 3.

Laget holder regelmessig møter med foredrag og ordskifte.

Dessuten kan laget stille til foredragsserier og større møter med adgang for utenforstående.

En gang om måneden samles laget til messe med felleskommunion.

§ 4.

Rett til å bli medlemmer av laget har alle katolikker som har eksamen artium, eller som uten denne eksamen er blitt immatrikulert ved en norsk eller tilsvarende utenlandsk høiskole, eller som har avgangseksamen eller grad ved en slik skole.

Kontingenten fastsettes av generalforsamlingen.

§ 5.

Styret består av en formann og tre styremedlemmer. Ved stemmelikhet er formannens stemme avgjørende. Den geistlige leder utnevnes av overhyrden for Oslo vikariat. Han har vetorett.

§ 6.

Generalforsamling holdes i slutten av hvert semester. Formannen velges særskilt, styret forøvrig under ett. Styremedlemmene deler styrearbeidet mellom sig.

Samtidig velges en revisor.

Gjenvalg kan finne sted.

§ 7.

Alle tvilsspørsmål angående lovene avgjøres av styret. Et hvert medlem har interpellasjonsrett.

Lovendringer avgjøres av generalforsamlingen med 2/3 flertall.

Styret kan innkalle til ekstraordinær generalforsamling på eget initiativ eller efter anmodning av 2/3 av medlemmene.

Approberes:

Oslo, 15/12—1939.

† Jac. Mangers S. M.
Ep. Sel.

*

Foreningen holder sine møter hver tredje onsdag i klubblokalet, Akersveien 5. Neste møte holdes onsdag 7. februar med foredrag av pater Boers om «Katolsk aksjon og katolske studenter».

Ved siden av de ordinære møter har foreningen satt i gang forelesninger i kirkehistorie. Disse forelesninger holdes av pastor Heiss hver torsdag kl. 17.15—18 med adgang for studenter og interesserte.

Pater Thorn. O. P.

*

Som bekjent består styret av: Rolf Østbye, formann, Anne Regine Bjerknes, Erik Hadland og Hans Undset Svarstad, styremedlemmer, Thorolf Taaxt, revisor. Geistlig rådgiver: pater F. Thorn, O. P.

Undtagelsen som bekrefter regelen.

Redaksjonen har mottatt et brev, undertegnet B. E. og hvis avsender betegner sig som tilhørende 20—25 årsklassen av den katolske ungdom. Han slutter sin epistel med å efterlyse en ungdomsspalte i «St. Olav», idet han tilføier noen overlegne ord som demonstrerer at han er nærmere de tyve enn de femogtyve. Idet vi for den siste passus i hans brev vedkommende henviser ham til de ungdomssider vi rett regelmessig

inntar i bladet vil vi dog gjøre en undtagelse fra vår ellers så faste regel om ikke å ta hensyn til anonymt stoff. Vi kan ganske visst ikke strekke oss så langt at vi optar brevet i sin helhet, men det skulde være interessant å høre ungdommens egen mening om det problem det omhandler, nemlig katolsk ungdoms forhold til sporten. B. E. hevder at idrettsarbeidet er blitt forsømt og at det bare er mangel på organisasjon og tiltak når det ikke for lengst er dannet en katolsk idrettsforening eller forbund eller hvad man vil kalle det. Han er sikker på at mange katolske ynglinger og gutter heller enn gjerne vilde være med på en slik — langt heller enn tilhøre andre idrettsforeninger og at sund idrett er et langt bedre middel til åndelig og legemlig fremgang enn «kaffeslaberas» og prat. Den forsømte sporten bør tas op som et samlingspunkt ved siden av foredrags- og diskusjonsmøtene — og det er ungdommens egen mening om dette spørsmål det vil interessere oss å høre.

Særlig interesse mener brevskriveren at det vil ha om en av våre yngre prester vilde meddele oss Kirkens syn på dette problem — med de mange store katolske sammenlutninger i utlandet for øie, kan man godt forstå at den sportinteresserte norske ungdom lenges efter også på dette område å kunne møtes med sine trosfeller til felles glede og utbytte. Altså: synes dere unge at idretten burde innta en bredere plass innen vårt foreningsliv? og i tilfelle: hvorledes mener dere at den sak best kan gripes an?

Red.

Lyset —

Paul er i dårlig humør. Han sitter på en centrums-kafé og ser ut gjennom vinduet. Tvers over gaten ligger byens mest moderne restaurant, og neonlysene utenfor tendes og slukkes. De er så fint laget at det ser ut som et lyshav som stiger og synker, stadig, uten hvile. Det irriterer ham. Så der synker det nedover igjen. Hvorfor skal lysene slukkes? Kan de ikke stadig stige, opover, opover; det ergrer ham hver gang lyshavet synker. Et neonrør er gått i stykker, så når de andre slukkes, lyser det ekstra skarpt mot den mørke bakgrunnen. Det irriterer ham særlig. Han tvinger øinene vekk fra reklamen. Men ubevisst vender de tilbake igjen. Uff, der slukkes rørene, ett for ett, men det ene forblir lysende. Nei, han må tenke på noe annet. En strykekvartett spiller en blanding av schlägere og populærklassisk musikk. Der fikk han noe nytt å egre sig over. Strykere skal spille ordentlig musikk, ikke slikt sol. Rundt ham er bordene fullt besatt. Unge forelskede, eldre ektepar, korpulente forretningsfolk benytter fredagskvelden til fortrolig samtale over et glass. Han hører løsrevne setninger om dagligdagseting. Bare sorger og bekymringer for morgendagen, materialisme.

Plutselig stopper musikken op, og høttaleren blir satt på. Paul våkner litt av den melankolske stemningen, og eftersom nyhetene drysser inn over de lyttende menneskene, kommer han mere og mere til sig selv igjen. Alle sansene er i full virksomhet. Hitler har holdt en tale, Frankrike melder om lokale angrep. Russland har utvidet sin innflytelse. Han grasser hver gang han tenker på krig. Han tenker på skrekkelige lemlestelser og menneskeliv som slukkes ut av automatiske våben.

Samtalen ved bordene kommer fort i gang igjen. En forretningsmann med fingeren i vesten sier med et saklig uttrykk i øinene: «Hundre tusen mann har ingenting å si mot mekaniserte tropper. Det er teknikkens krig som blir ført nå.» Det er en forretningsmann ved et kafébord i Norge som sier det. Hundre tusen mann Hundre tusen livskraftige, sterke unggutter som skulde kunde føre landet sitt op til større civilisasjon og kultur, de blir feiet ned. «Nei, nei» skriker det inni ham. Hva kan det være ved menneskene som fører dem ut i slike ulykker?

Uten at han har lagt merke til det, har han stirret på lysreklamen i lengere tid. Men nu ergrer den ham ikke lenger. Tvertom. Han ser noe mer i den. Han ser folkeslag med kraftige herskere, som opkaster sig til herrer over hele verden, men synker så like fort ned igjen, nye skarer fra andre land dukker op og går den samme vei, jevnt og sikkert, akkurat som neonrørene, de slukkes og tendes. Og det ene, som ikke slukker, det blir det han leter efter og prøver å holde fast. Noen ganger greier han det, andre ganger mister han det i lyset fra de andre.

Det faller ham noe inn. En mann som stod fram i en selvoptatt, hatende verden og sa: «Elsker hverandre!» Hans ord og gjerning er blitt overdøvet mange ganger, statene og statsmennene har vist forakt for hans innsats, men aldri har de kunnet slukke det lys som tendte ved sin død. Og denne forakt som verden har vist, straffer de hverandre med. Verden har glemt å elske, og inntil den har funnet det ene lys som overlever alle kriger og alle statsformer, så lenge vil menneskehjerner bli knust og fortapt i kampen om det materielle.

Pauls øine glir op mot taket. Det sitrer i nervene hans: Lær mig å elske lyset! Lær mig å søke mot lyset!

Han går stille ut av kafeen. Han vet hvor lyset er. Og slik som stjernene tindrer i kveld!

«Gud gi jeg aldri måtte miste Ditt lys.»

Oia.

Speiderpikene pakker.

Det er Finnlandsinnsamlinger i øst og vest. Ja hele Norge er med på å hjelpe landet med ryggsekker, klær og annet.

Som speidere mente vi at her kunde også vi være med. Og en dag fikk vi beskjed om at Oslo 8. skulde møte på Grünerløkkens skole fredag 5. januar for å pakke, mens Oslo 11. skulde gå å samle sammen det som folk kunde avse av klær og lignende.

Endelig oprandt dagen. Det var fint vær og skiløipene lå der myke og herlige innover i Oslos omegn. Det var fristende heller å gå på ski. Vi hadde jo fridag. Men nei vi er speidere og pakker vi idag har vi dobbelt glede av å gå imorgen. I avisene står det at de andre speidernes innsamling går strykende. Altså folk er ikke uvilige med hensyn til innsamlingen. Vi går, og litt for 1 står vi utenfor skolen, hvor vi skal pakke. Guttene står der allerede med en kjerre full av klær. Inne hersker det stor travelhet. Klærne sorteres efter størrelsen og pakkningen går med liv og lyst. Utenpå skriver vi fra 2—6, 12—14 år o.s.v., alt efter som klærne passer. Mens speiderguttene stadig kommer med nye forsyninger av klær pakker pikene dem inn. Vi har fått mange fine og solide ting: skinnkåper, andre kåper med flotte gråverksbesetninger, tykke frakker, kjoler og annet som kan tenkes brukt i det kalde Finnland. Fra «Standard» skofabrikk i Gamlebyen fikk vi en stor kasse med et halvt hundre par nye støvler til piker og gutter.

...Efter et par timers forløp kom en lastebil og hentet pakkene som var ferdige. Sannelig blev det ikke et helt billass. Nå først kjente vi hvor trette vi var. Og efter at bilene var kjørt undte vi oss en pust i bakken og koste oss med vår medbragte mat og varm kakao.

Da vi blev avløst ved 4-tiden var vi trette, men glade over at også vi hadde fått høve til å hjelpe Finnlands flykninger.

Med speiderhilsen.
Kruska.

Speiderpikene underholder.

Så har Oslo 8. hatt en høist vellykket aftenunderholdning med velkomsttale av pater Boers, optagelse av 3 speiderpiker og 2 «blåmeiser», deklamasjon og opvisning av vår ferdighet i å greie oss i en snever vending. Våre mødre hjalp oss med å tilfredsstille våre gjesters materielle trang og så opførte vi en speiderskets: «Oslo 8 på tur til troppeførerens hytte.» Senere på kvelden kom «Nils og Blåmann». De hadde med sig en kjerre med pakker, som de auksjonerte bort til inntekt for Finnland. Det blev en strålende suksess: 70 kr. hadde speiderpikene den glede å sende til Finnlandsinnsamlingen.

a. A.

Finnlandskollekten i Vikariatet.

Arendal: kr. 200,31; Bergen: kr. 510,00; Drammen: kr. 121,50; Fredrikstad: kr. 400,00; Halden: kr. 12,00; Hamar: kr. 150; Haugesund: kr. 30,00; Kristiansand S.: kr. 185,00; Oslo: St. Olav: kr. 413,34; St. Halvard: kr. 500,00; St. Dominikus: kr. 253,37; St. Sunniva skole: kr. 400,00; Speiderpikene: kr. 70,00; Porsgrunn: Kirkekollekt: kr. 840,80; Skolebarna: kr. 91,25; Stabekk: kr. 40,00; Stavanger: kr. 220,00; Sylling: kr. 29,00; Tønsberg: kr. 180,00; Hønefoss: kr. 110,00. I alt kr. 4756.57.

I Centralnorge:

Molde: kr. 30,00; Trondheim: kr. 70,00. I alt kr. 100,00.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo.